

Komunálne právo

Jozef Tekeli, Lukáš Tomáš

Učebnica autorov z Katedry ústavného práva a správneho práva a z Ústavu teórie práva Gustava Radbrucha Právnickej fakulty UPJŠ nie je síce prvou, ale doposiaľ najúplnejšou publikáciou svojho druhu u nás.

Učebnica je prehľadne členená na tri časti - na časť všeobecnú, pozičnú a organizačnú.

Prvá, všeobecnú časť učebnice, ktorá má podtitul Teória komunálneho práva, považujeme za významný vklad do systematiky poznania v tejto oblasti predovšetkým jasným vymedzením miesta komunálneho práva v systéme právnych vied, čo je téma, o ktorej sa ešte niekedy vedie diskusia a pojem "komunálny" sa vyčleňuje len pre miestnu úroveň (kde sa navyše niekedy zamieňa s pojmom "komunitný"). Autori jasne deklarujú svoj dobre vyargumentovaný názor, že komunálne právo možno vymedziť ako "samostatné pododvetvie právneho poriadku v Slovenskej republike, ktoré sa skladá (pozostáva) z dvoch relatívne samostatných a zároveň úzko súvisiacich častí, a to z práva obcí (obecné právo) a práva VÚC". Tohoto členenia sa potom autori dôsledne pridriavajú aj v celom ďalšom texte učebnice.

Prvá časť zahŕňa ďalej prehľad vývoja územnej samosprávy na našom území od čias Veľkej Moravy až po súčasnosť (v minimálnom a orientačnom profile, nevyhnutnom pre kontext štúdia), prehľad prameňov a noriem komunálneho práva, vzťahov v komunálnom práve a realizácie komunálneho práva.

Pozičná časť učebnice v jednotlivých kapitolách si všíma pozičné vymedzenie tak obcí a miest ako aj vyšších územných celkov, názvov a symbolov týchto jednotiek územnej samosprávy, troch základných dimenzií územnej samosprávy, teda jej územného, personálneho a ekonomického (v podaní autorov finančného a majetkového) základu oboch základných typov jednotiek územnej samosprávy, ako aj pôsobnosti jednotiek územnej samosprávy, ich normotvorby a napokon aj otázok vnútroštátnej a medzinárodnej spolupráce v územnej samospráve (kde by bolo možné rozšírenie, týkajúce sa širšej škály právnych rámcov, v ktorých sa dnes napríklad medziobecná spolupráca u nás realizuje napr. v kontexte hospodárskeho práva v rôznych formách spoločného podnikania, ale napríklad aj v špecifických právom vymedzených formách spolupráce v oblasti cestovného ruchu, v oblasti regionálneho rozvoja a pod., v prípade vyšších územných celkov zase rozšíriť o formu spolupráce, ktorú predstavujú tzv. euroregióny).

Napokon tretia, organizačná časť sa v jednotlivých kapitolách venuje najprv celkovej organizačnej štruktúre jednotiek územnej samosprávy, následne zastupiteľstvám ako kolektívnym orgánom týchto jednotiek, ich poslancom, ako aj starostom a predsedom VÚC

ako monokratickým orgánom, ale všima si osobitne aj postavenie hlavného kontrolóra. Aj keď by to zrejme presiahlo učebnicový rámec publikácie, možno by bolo vhodné aj tu širšie poukázať na problémy, s ktorými sa v činnosti týchto orgánov u nás v praxi stretávame. V kapitole o priamych formách výkonu si autori všímajú zhromaždenie obyvateľov obce a na miestenej aj regionálnej úrovni referendum. Napokon v bohato členenej poslednej kapitole je pozornosť venovaná iným organizačným štruktúram v územnej samospráve, predovšetkým obecnej a mestskej rade, komisiám, obecnému a mestskému úradu, ako aj niektorým fakultatívnym štruktúram ako napríklad obecnému mládežníckemu parlamentu a rade seniorov ale aj obecnej a mestskej polícii. Na koniec zaradeným výborom mestských častí by sa možno tiež zišla trochu väčšia pozornosť aj vzhľadom k veľmi diferencovanej aplikačnej praxi, ale aj vzhľadom k tomu, že ide o inštitút nedocenený z hľadiska toho, že dnes mestské časti v niektorých prípadoch u nás reprezentujú až desaťtisíce obyvateľov (pričom výbor mestskej časti nie je ani pri takýchto počtoch obligatórny, čo kontrastuje s faktom plnohodnotných obcí s počtom obyvateľov menším ako 20 u nás.).

Jednoznačne však na záver možno konštatovať, že ide nielen o veľmi prehľadne a dôkladne spracovanú učebnicu, ale aj o významný prínos k celkovému poznaniu nielen pre komunálne právo, ale aj pre právne vedy u nás všeobecne. Určite nezanedbateľným a prínosným môže byť jej využívanie aj v praxi, v každodennej činnosti našich obcí, miest a vyšších územných celkov a ich orgánov.

Údaje o publikácii

doc. JUDr. Jozef Tekeli, PhD., JUDr. Lukáš Tomaš, PhD.

Komunálne právo

Vydavateľstvo: Wolters Kluwer ČR

Rok vydania: 2022

Počet strán: 296

ISBN: 978-80-7676-584-9

Recenzent

doc. PhDr. Ing. Stanislav Konečný, PhD., MPA

Katedra verejnej politiky a teórie verejnej správy

Fakulta verejnej správy UPJŠ v Košiciach

Popradská66

040 11 Košice

E-mail: stanislav.konecny@upjs.sk